115. Runby, Eds sn.

Litteratur: D 2: 50. R. Dybeck i ATS 1 (1864), s. 170; UFT h. 3 (1873), s. 26.
Avbildning: Dybeck a. a.

Ett stycke av en runsten, som enligt Dybeck låg »i grunden till ett uthus Ö på gården i Runby». Det är numera förkommet.

Möjligen samma runsten, om vilken O. Celsius (*Svenska runstenar* 2, s. 486 och 472) har ett par korta anteckningar: »Eed Sochn och Runby i gärdet, läselig, men kort. Dn. Törnbom dixit 30 Maij 1727»; »Eed S^{n} vid Runby broo i Runby gärdet». Den senare anteckningen kan dock givetvis gälla U 114. Celsius har icke själv sett någondera av runstenarna vid Runby.

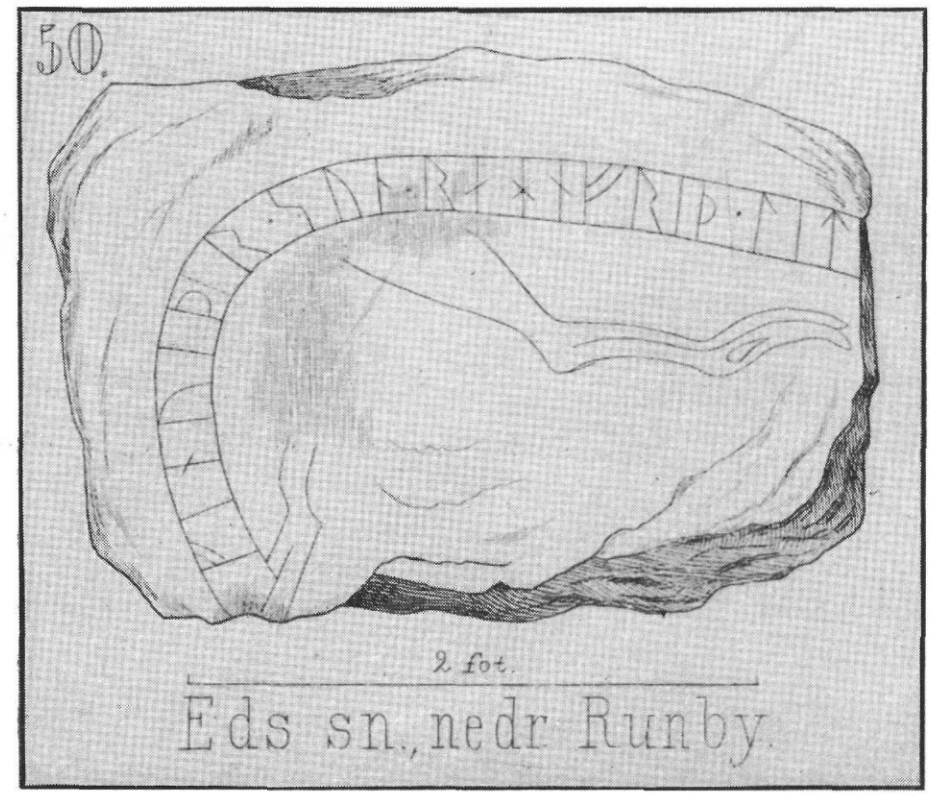

Fig. 106. U 115. Runby, Eds sn. Efter D 2: 50.

Inskrift:

... finuiþr · sun · rahnfriþ · lit ...
5 10 15 20

... *Finnviðr, sunn Ragnfrið*[*aR*]*, let* ...

»... Finnvid, Ragnfrids son, lät ...»

Om namnet *Finnvid* se Sö 190. Kvinnonamnet *Ragnfriðr* är f. ö. känt från några uppländska inskrifter: L 499 och L 507 Granby, Orkesta sn, L 508 Frösunda kyrka, L 525 Ängby, Lunda sn, och ett par sörmländska: Sö 2, 141. Under medeltiden är det vanligt (Lundgren).

116. Älvsunda, Eds sn.

Pl. 75.

Litteratur: B 167, L 401, D 2: 52. Joh. Bureus, F a 6 s. 169 n:r 33 (Rhezelius), F a 5 n:r 178, F a 1 s. 44; Joh. Peringskiöld, F 1 5: 1 n:r 55 (två träsnitt, efter samma stock), Monumenta 3, bl. 299; O. Celsius, SR 2, s. 86; R. Dybeck, Svenska runurkunder 2, s. 46; UFT h. 3 (1873), s. 27; E. Brate, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: Peringskiöld, träsnitt (F 1 5: 1, Monumenta och B 167); Dybeck a. a.; Brate foto 1902 (ATA).

Ett jordfast stenblock med runristning, på gården vid Älvsunda. I närheten finns ett gravfält.

Ristningen var känd redan av Bureus: »Der sammestädes [d. v. s. »wid Ärlsunda i backen»] en jolfast sten». — Peringskiöld: »Ed Sochn och Erlsunda backe en jordfast sten». — *Bautil:* »Erlesunda backa».

Den ristade ytan lutar i ungefär 45° vinkel mot marken. Ristningens längd är 2,25 m., bredd 1,33 m. Ristningen är icke djup, men på det hela taget tydlig.

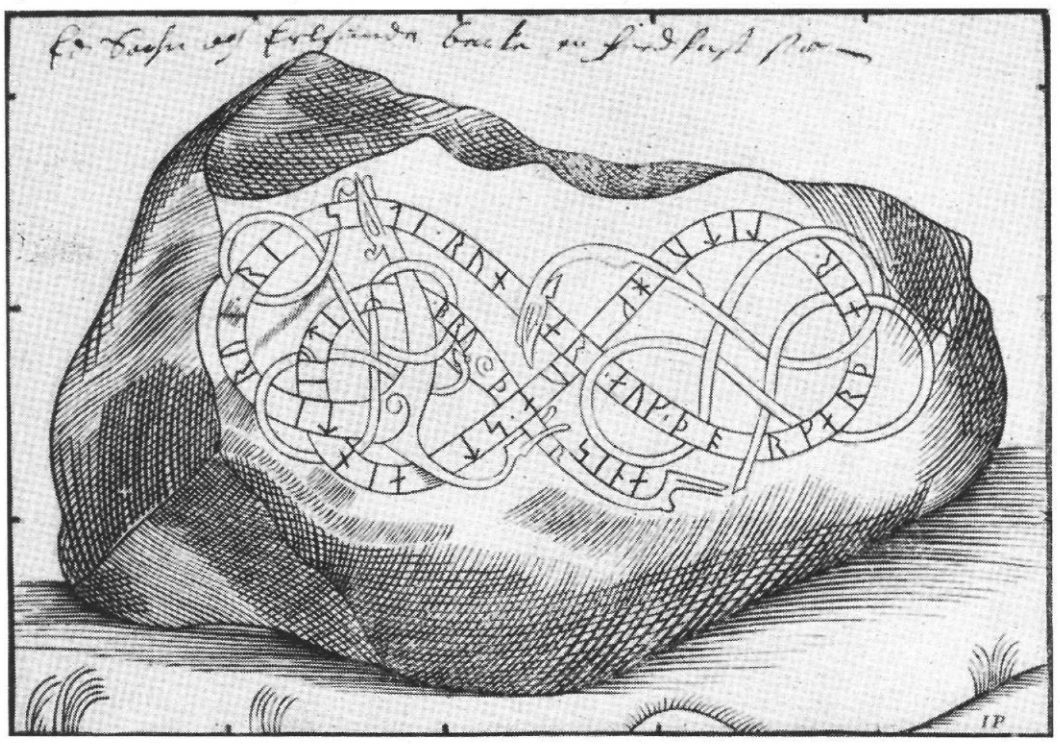

Fig. 107. U 116. Älvsunda, Eds sn. Efter B 167.

Inskrift:

tirui · risti · runar · auk · þorkar · þair · litu hkua · stain eftiʀ bryþr · sina
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

Tirvi risti runaʀ, ok Þorgæiʀʀ, þæiʀ letu haggva stæin æftiʀ brøðr sina.

»Tyrve ristade runorna, och han och Torger läto hugga stenen efter sina bröder.»

Till läsningen: I 22 **k** når bst ej upp till runslingan. 42 **e** och 49 **y** äro tydligt stungna. Däremot äro icke stungna 30 **i**, 22, 34 **k**. — Rhezelius: 5 **a**, 19—28 **þorkiarþ · air**, 42 **i**, 49 **y**. — Peringskiöld: 42 **i**, 49 **y**. — Dybeck: 5 **a**, 42 **e**, 49 **y**. — Brate: 5 **i**, 33—36 **ahkua**, 42 **i**, 49 **y**.

Inskriften använder **r** i stället för **ʀ**: **runar**, **þorkar**, **þair**, utom i **eftiʀ**. **t**-runan har en gång (44) bst endast på v. sidan om hst.

Om namnet *Tyrvi* se Sö 305. — 19—24 **þorkar** är med säkerhet *Þorgæiʀʀ*; märk att **r**-runan brukas för **ʀ** även i **runar** och **þair**. Jfr nedan U 126. *Þorgæiʀʀ* är ett såväl i runinskrifter som i medeltidurkunder tämligen vanligt namn.

117. Älvsunda, Eds sn.

Pl. 78.

Litteratur: B 164, L 399, D 2: 53. Joh. Bureus, F a 6 s. 169 n:r 32 (Rhezelius), F a 5 n:r 177, F a 1 s. 44; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 299; UFT h. 3 (1873), s. 26; E. Brate, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius och Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 164); Dybeck a. a.; Brate foto 1902 (ATA).

Runstenen stod enligt Bureus (F a 6) »wid Ärlsunda i backan» (F a 5: »Ärlsunda»). Den hade, säger Dybeck, nyligen åter blivit rest nära den jordfasta runristningen på Älvsunda backe, U 116, sålunda troligen på sin ursprungliga plats. Den står fortfarande där, på gården vid Älvsunda.

Granit. Höjd 1,65 m., bredd 1,40 m. Ristningen är på det hela taget väl bevarad. Särskilt gäller detta runslingan med sin inskrift. Ornamentiken på stenens mittyta är på sina ställen något grund och oklar, särskilt upptill.